

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom zavrta male stvari, a nezloga sve pokvari“ Ntr. Poil.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION br. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripostana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; ti u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šljue poštarinom napušticom (assegno postale) lma, prazimo i najbližu poštu valje točno označiti. Komu list ne dođe na vreme, neka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplać: „Reklamacija“. Dopisi se ne vraćaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka i 1 cilom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Nabilježovani listovi se ne primaju. — Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 2.50 na za pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo i br. 5 novč.

Biračem i izbornikom u Istri.

Već mjeseci i mjeseci napada se na naše muže u protivničkih nam novinah, talijanskih i njemačkih.

Ovih danah tiskali su se u talijanskih novinah proglosti. Ti talijanski proglosti tiskali su se takodjer posebice, na velikih papirih i debolimi slovi. Priljepilo se jih je po zidovih u gradih i selih. Poslalo se jih je uredom i pojedincom.

Što se je dogodilo, k čemu sve to, što hoće ti proglosti?

Izbori za carovinsko vieće imadu se obaviti. Narod ima izabrati muže, koji će u njegovom imenu u carevom gradu Beču govoriti i raditi zajedno s muževi drugih pokrajinah.

Prije dvanajst godinah za prvi put, prije šest godinah za drugi put obavljali su se takovi izbori po svih pokrajinah našega carstva, i u Istri.

Izvanjske obćine pazinskoga, voloskoga i lošinjskoga kotara izabrane su oba puta dra. Dinka Vitezica. To je bio prvi muž, koji je u Beču podignuo svoj glas u korist istarskih Hrvatah i Slovenaca, za koje se do tada tamo skoro nit znalo nije.

Zagovarao je hrvatski i slovenski jezik u školi, u uredih i u javnom životu.

Odkrivao je rane našega naroda i krivice, koje mu se događaju. Prodlogao je načine, kako bi se imale ličiti te rane i odstranjivati krivice.

Svaku priliku je upotriebio, da se zauzme za duševno i tjelesno dobro

našega zapušćenoga i siromašnoga naroda.

Za svoj osobni interes nije nikada radio, da, radeć za narod, radio je upravo proti svojim osobnim interesom. Skoro će izadi dobola knjiga, koja će svakomu i za sva vremena svjedočiti, što je on za narod govorio i koliko radio.

Uvjok je branio pravicu u orkvnonom, narodnom i državaom obziru. Mrzio je krivicu, ljubio je pravicu, za to je bio proganjan no od naroda nego od njegovih protivnikah.

Lani i ljetos radilo se je proti njemu s raznih stranah, mrzka sredstva rabilo se je proti njemu, najpodlije spletke se je izmišljalo, da se uništi u njegovih izbornicah povjerenje, koje uživa.

On je čisto savjesti. On odgovara na sve to, ne sladkimi i laskavimi riečmi, nego svojim neumornim i uspješnim djelovanjem.

Njegovi izbornici neće se dati zapeljati nit spletkami nit varkami, nego će se za stalno obazirati na njegovu neustradljivo djelovanje i pokazati mu svoje povjerenje s tim, da ga opet izaberu svojim zastupnikom u Beču.

Izbornici izvanjskih obćinah kotara koparskoga, porečkoga i puljskoga nisu bili tako srotni pri izborih kako oni prvi.

U borbu su se dali pred 12 i pred 6 godinah.

Prije dvanajst godinah dali su naši izbornici svoj glas velikom po-

kojniku biskupu Jurju Dobrili. Kako je on ljubio naš narod, pokazao je u svojem življenju i na smrtnoj postelji. Glavna briga mu bijaše, da odgoji koliko je više moguće muževah, koji bi s vromenom vodili narod po dobrih putovih. Sam je posve skromno živio, a sve što je prištedio, dno je za odgoj svećenikah i drugih. U svojoj oporuci ostavio je sve svojo za podpora ubogoj mladeži iz porečke i tršćanske biskupije. Za to se zna po cijeloj Istri, o tom svjedoči konvikt u Trstu.

On nije imao nikakve osobne svrhe nit osobnih interesah. On je radio i žrtvovao sve svojo za narod.

Prije dvanajst godinah valjda ga nije narod posvud poznao. Svakako nije pojmio znamenitosti izborah. Bio je ono prvi izbor. Nije poznao svojih protivnikah. Dao se je zapeljati. Nje-koliko glasovah više dobio Dobrili protukandidat, talijanske stranke.

Prije šest godinah izabirali su naši izbornici zemaljskoga školskoga nadzornika Antona vit. Klodića, muža prezastužna za školstvo u Primorju. I proti njemu digli su naši protivnici nebo i pakao. Osobito su mu prigovarali, da nije domaći, da nije iz Istre. Većina izbornikah dala se je pregovoriti. Nije bio izabran Klodić, nego njegov protukandidat, talijanske stranke, Talijan.

Dok Talijani izaberu Talijana za svoga zastupnika, stvar je posve u redu. Ali da Hrvati i Slovenci izaberu Ta-

lijana, to je, najmanje rečeno, čudno, neobično i žalostno.

Krv nije voda. Svaki čovjek čuti više za svoj narod nego za tuđi i prema tomu radi.

A bez zamjere: je li bivši zastupnik izvanjskih obćinah kotara koparskoga, porečkoga i puljskoga ikao kada među narod, da saznaeda za njegovu potrebu? Je li kada ustmeno ili pismeno pologao svojim izbornikom računo o svojem djelovanju? Je li on kada razvijao program svojega djelovanja pred izbornici za izbornike? Je li kada u šest godinah progovorio u korist Hrvatom i Slovencam, njegovim izbornikom? Koliko mi znamo, moramo odgovoriti na sva ta pitanja sa ne.

Zastupnici talijanske istarske stranke nisu u obće u saboru govorili, a zadnje vreme zauzimali su se za visoku pravnu školu u Trstu talijansku, medjutim što mi Hrvati i Slovenci neimamo posvud nit pučkih školah a nijedne srednje.

Talijanska stranka će i ovaj put napeti sve svoje sile, da nadvlada njezin kandidat.

S toga oni napadaji na naše muže, za to oni proglosti spomenuti na početku ovoga članka.

Kakov ima biti taj njezin kandidat, to kaže najbolje odbor, koji će postaviti kandidata. Taj odbor je odbor društva: »Società politica istriana«.

Tomu društvu, po njegovih pravilih je glavna svrha širiti talijansku kulturu i talijanski

PODLISTAK.

Istriomensia ili dipta Babinoga Marka.

Ima časovah, gdje i «Rešetari» ostavi veselodudnost, ter mu crna tuga obklopi duh. Vjeruje mi, kad bih se bio s uredništvo «N. Sloga» pogodio, da za novac čim tim napunim njezine stupce, povrtao bih «duplu kaparu» i hacio pero, da ga za uvijek hrdja izjida; al sam tvorio odlučio postojati kao narodni dobrovoljac na službi miloza ml Istarskoga roda, jedu lja doprinesem moj kamečak za zgradu, koja će se s milim Bogom i junakom sredom ipak dograditi. Znao sam i prije, da će tuj biti borbe težke, dugotrajne a možda i krvave, ali to ipak moram izpovjesti, da sam predcienjivao u našem sprotniku poštenje, kojnost i čovječtvo. Obazrih se malo bolje, pak se eto naših «in collatione cum principibus tenebrarum barum». To su bane, moje ljute rane! A sad nije kud kamo da uzamneć, a da te «Slogari» neobjebe s nejunatva.

Evo nas, a da toga neoprazno oko nit osjetilo nije, posred izborne vatre. Jedva je bilo zamjetiti prvo puškaranje šarenoga našega neprijatelja, kojega, gledajući pred nobom podlost, zmjinstvo voratitnost, kako da bolnom dušom nezavapiješ: Ah, kleti udesu, koji si narod moj privzeo uz toll prefriganu djavola? Još lani, sedoh, upozorio sam vas u br. 8. na agitaciju pod krlukom. «Babin» Marko, loš sluga goreg

gospodara, još sturoga ljeta 1884. stao huk- kuit vižljad na siromašnu našu raju. Ter ju turskim darivao dirom: Kome kolac, kome li konopac, Kome britku sablju namjenjivč? Ajte, kralj, dijelite, dare..... I uzvrtila se vižljad mlada: Yorkidi, Nanutići, Extrapepidi, (čitali Refaui, obser- vatori...), vižljad, koju «Stari kako i Na- poleon III Lullća svoga povedoše na met- lenih konjdih i limentih demozkinjami na bojno polje, da priviku puščanomu prahu, da bar laju na «tonsure» «visoke čizme» «na kranjske popove» po Istri i kvarnerskih otocih. Ali puštam s oku tu manju živad, prv, jer bogme i Mloš Re- šetar ima svoj poos, a drugo što od te vrati gamadi nemaš se osloboditi oružjem naučkim, već s malo zavrele vode, petro- lja, li onim praškom, što ga poznaju u svakoj ljekarni pod imenom «epolvee d'inst- setti». Meni je danna, banet luca cum principibus tenebrarum harum.

Gdjegod ima ustavnoga čuvstva, u oči izbora, stranke razvijaju obdinstvo svoje programe. Naši jastari, kojih sva nastoja- nja stiču se u njihovoj mješini. *quorum deus center*, kuražom zdvojnoga utopljenka deže se zublma i otklma svojih jastarah «magnadore», ter se masažu sumnjčnija, spletke, zaslijepljanja, kakogod porečki «Omniibus» — po ustlih svoja Istrijone narušta na *Kranjske, Fudjice, Villamos hanc na Kirinčiče, Grškotice, Mlobibole, Jo- lušiče* i na onogu *Pindulića*, talj. n. «*epuro sangne*», koj, orem rožen je sruo Italje «u dostanu u *Omiliy grad*», u odpojan na *Rečkoj* hrvatskoj gimnaziji (kamo je i *Princip Riko*» poslao bio, da se uvrati

u talijanskom čuvstvu rodnoga si jedinca) da taj svoje talijansko milkeo, koji «*Pin- dulić*», da nije još pravo kranjski naučio, a hrvatski tek tepa; kakogod, velju, junak «*Marko*» iznosi nekakovo strabilo Starčevičanstva, od koga da Iržavi prieti «*konac kraje*; isto tako možete se domisljati o- nomu što bih Vam ja znao na dugo i si- rokoo pričati, kako su najmo *principes te- nebrarum* — ti naši *scavallieri della man- cina* prošle zime «*convencientes in unum*» su dalmatinskim *epour boir-ces*, opselivai nas u Beču, kako su proli nami snovali, kako su rovali. Ufajmo se, da «*mediati sun- nianis*». Njihovo koncentrirano šalemičko- vanje po bečkih salonih, imalo je, sva je prilika, bar za čns najbolji uspjeh, audeć, no onom što se izmaklo neopreznosti «*Dr. Radivoja*» na boždnih pruzičih. Zvačudi pečenik kostanj, piujuključetaraki refačko, razdobrovoljen čestitkami, kojmi ga nje- gov stali obspavati rati izgledanoga nje- gova promakouća na «*savjetnički krušon* (kruhoborstvo, uviek kruhoborstvo!) otvori- jadan kljun, razveže jezik da prorice poraz hrvatskoj stranici na cijeloj liniji i zavr- sa pjesnu koja počima «*Con Trieste e Danubio, noi siamo ora in convulsio*», a do- čima patriotičkim refranom «*Mein Lied- chen war willst du noch mehr?*»

Po tomu imate ključ, da razumijete kur- ču «*Babinoga*» Marka od 8. nov. 1884. «*ora o mai sar caso di mandare alle car- mere un gruppo d' uomini*») *che abbiano per unico principio drettivo il bene del loro paese*. Dobro, koje jastari nose našoj Istriji imali su kad pokazati. Evo ved teče treće dekadence, da imaju u nečistih svojih rukah naše škrve i sukno, a bogme i jesu dolka- zali, da njim je samo do svojih mješinah

! do svoje vižljadi. Dosta je spomenuti se «*Cuderoso affaire*». Al čujte ga dalja dno 27. dec. 1884. *si potrà attingere quello, a cui forse non si credea possibile di arrivare. E così des' essere, che in Istria alla fin fine, non si sono par- titi che uno solo: l'italiano (hrvatski); l'altro che vorrebbe essere un partito non ha né le aderenze (Fambrija i Tedeschi) dakako da ne, né la vitalità (koju oni crpe iz jastah), né l'intelligenza (kojom se odlikuju Yorkidi, Refadići) né le ricchezze. Ha bensì la potenza della forza brutta. Tako «*veispossednik*» Marko Babin.*

Ova «*mandria*», koju bi hotio spraviti u Istriji Marko, imala bi biti «*Parteilutter*» talijanskoga kluba u budućem Parlamentu, o komu je drugda bulazila Istrijona, kluba, koga konservativci Trientski (i ti biagdane napovjedaju) krete u svom or- ganu utopljeni, a ni Coronali neće za nj da znae, i tako, ako bi sve i uspjela lista «*Babinoga*» Marka, nebi jaslarom ostalo drugo, nego da u Beču potraže svoga para, stranku fukoljontih.

Da bolje zablju čavao bečkoga kleve- tanju i ulagivanja, naša «*Januš*» dvojeva lista, mahali su kladvom u talijanskom listu. Člunak toga lista donosi Istrijona u svom 164. broju. Opisuje se tuj stranke u Rajohsratu i daje lekciju austrijskoj vladi, kako da se sponaže prema dalmatinsko- listarskim «*Puljizim*».

Silodli ti, Austrijo-ovako se tuj od prilike diplomatzirane naše sunarodnike, i pod kola njihove kulture akuci dalmatinsko- listarske Hrvate. Pitanje Istarsko i Dalma- tinsko neke se za sad pušti «in suspensio» med Austrijom i Italijom dok dozrije pu nek odliču «*poqvjest dogadjanja*». O toj

jezik u Istri. Ono hoće zastupnika, koji bi branio talijansku kulturu, tradiciju i jezik. Og hoće da se razprški grožnje m o š e t a r a h t u d j i n a c a h, koji da bi htjeli na svaki način, za svoje osobne interese, lišiti Istru njezine kulture, njezinih predajah, njezinoga jezika . . . i napraviti ju hrvatskom, dakako i slovenskom. Kao da bi se moglo pohrvatiti i posloveniti ono, što je hrvatsko i slovensko!

Reci mu, da ti nareče! Jezik većine stanovnika Istre je jezik hrvatski i slovenski. On ozvanja po istarskih brdih i dolinah već više od tisuć godina. Njim se i u Istri obavija služba božja sto i sto godina. Njega su duhovno i svjetovno oblasti pripoznavale u svih prošlih stoljetih.

Sada u dovetnajstom stoljetju da so ga zataji! Da oni, koji ga brane, hoće nekoga pohrvatiti ili posloveniti! Oni, koji žire u Istri talijansku kulturu i talijanski jezik.

Oni, koji bježe kad čuju u saborskoj dvorani govoriti hrvatski. Oni, koji se neće obazirati na ono što se govori hrvatski ili slovenski, samo za to jer je hrvatski ili slovenski govoreno.

Oni, koji stanovnike Istre zovu prije izborah Istrani a poslije izborah Italijani.

Oni, koji u knjigah i novinah zovu Istru talijanskom pokrajinom.

Oni, koji vele, da ima u Istri pravo samo talijanski jezik.

Oni, koji smatraju Hrvate i Slovence za bezpravno ljude, to jih nazivlju «šlavia».

Oni, koji rade na uništenje hrvatskih obćinah samo za to jer su hrvatske.

Oni u obće, koji tuje Hrvate i Slovence, ili u koliko jih priznavaju, rado da jih tjelesno i duševno unište.

Oni hoće lišiti većinu stanovnikah Istre njihove izobrazbe, njihovih predajah, njihova jezika . . . oni ju hoće učiniti talijanskom.

To su mešetari, to su, ako ne omisari, za stalno komisari družbo interesah koji nisu naši . . .

Kaklo i što bijaše pokojni Dobrila to je dostatno pokazao svojim djeli, koja se neće nikad zaboraviti i koja najjasnije svjedoče, da lažu oni, koji kažu, da rodoljubi u Istri rade za svoje privatne interese.

Niti o zemaljskom školskom nad-

zorniku nemože so kazati, da je ikada radio za svoje osobne interese. A isto vrediti će za stalno i za one muža, koje će rodoljubi proglasiti svojim kandidati.

Zadaća je rodoljubah Istre i njihovih kandidatah:

Poboljšati stanje hrvatskoga i slovenskoga pućanstva Istre.

Pretrgati verige s kojimi je taj puk okovan te osloboditi ga jarma svojih protivnikah.

Probuditi ga, osviestiti ga. Podučiti ga o pravicah, koje imade on i njegov jezik.

Pokazati mu, da nije «šlavo» nego slobodan državljanin, te u tu svrhu upotriobiti sva zakonita sredstva.

Rodoljubi Istre postigli su već uspjehah, što nam najbolje pokazuje trzanje protivnikah.

Narod upoznaje sva to više svoje protivnike, njihove spletke i varke; njihova sredstva i namjere te se daje sve to manje loviti u njihove mreže i zanke, u kojih bi ga htjeli uništiti.

Narod upoznaje također sva to više svoje rodoljube, njihove nakane i želje; on uvidja, da ovi rado poćtvočno i neumorno za bolje narodno stanje i to često na vlastitu njihovu škodu.

Narod upoznaje sva to većma, gdje je vjera a gdje izdaja; gdje je zlo a gdje je dobro; tko radi za njegovo uništenje a tko za njegov častni život.

Da li je to većina naroda upoznala, pokazati će prdstojeći izbori. Biraći noka dođu u potpunom broju birati izbornike (fiducijare). Neka žrtvuju pol dana ili jedan dan za svoje dobro. Izbornici neka budu poćtveni muževi, koji se nisu nikad iznervirili svojemu narodu a oni neka izaberu one zastupnike, koje njim bude preporučila «Naša Sloga» i «Edinosti».

Glavna skupščina polit. društva «Edinost» u Lindaru.

Dne 10. t. m. ostali će ubilježan zlatni pismeni u povjesti našeg narodnog pokreta. Toga dana obdržavalo je naše pol. društvo glavnu skupščinu u krahnom Lindaru; tog dana ućnjen je prvi korak od strane «Edinosti» u srednjoj Istri.

Protivne nam talijanske novine Istre i Trsta huckale su narod proti skupščini;

opominjalo se oblaeti i pisalo njim, da Istru zabrane; govorilo se kmetovom, da za Boga neidu u Lindar jer da će tamo biti krvi, da će svatko, koji gore dođe, plaćati 5 fr. više poreza i mnogo silnih ludorjah. Pa sve te spletke i grožnje protivničke ostale su bez uspjeha. — Odbor pol. društva sa pjevaćkim shorom «Zora» iz Sv. Ivana i više rodoljubah iz Trsta te mnoćtvom naroda dojuri na postaju Pazin okolo 11 sati u jutro. Vrleme bijaše da nemože lepše.

Trščanske goste doćaka na kolodvoru odbor Lindarske ćitavnice sa svojim predsjednikom g. Fabrisom na ćelu, te sila naroda iz pazinske okolice. Ćim je vlak stao, zaor! urnebesni! Živili! Gostovi se srdaćno rukovaše sa domćimi rodoljubima pjevaćki sbor (36. pjevaćah) ravnani od g. Stele-ta postavili se na kolodvoru u okrug te zapjeva prekrasnu koraćnicu «Kolo». Pjevaći bijahu od naroda oduševljeno pozdravljeni a klicanju: Živili! ne bijaše koncea ni kraja.

Povorka se uredi i uputi napram Lindaru. Pjevaći pjevaju ćileim putem veselo koraćnice a narod jih svuda oduševljeno pozdravlja.

Odboru «Edinosti» i gostovom izdaje iz Lindara u susret naš ćilni zastupnik g. Vitezić, koga pozdravi povorka sa gromovitih: Živio.

Pred Lindaron zapjevaju pjevaći: «Oj Banovci!» i tom pjesmom ulegoše u ono gajezdo hrvatskih Sokolovah pozdravljeni od silnoga naroda, koji je sve ulice Lindara zaokupio.

Na prostranom mjestu usred sela zapjeva «Zora» jošte jednu pjesmu i tad se narod razidja, da se okrepi u gostionah i stanovih. Pjevaći sa odborom sastadoše se u jednoj gostion. Tuj je bilo krasnog pjevanja i oduševljenih napitćah.

Nešto iza trećeg sata odpući se odbor na mjesto gdje se imala obdržavati skupščina, na pabnjak «Dvorina» nazvan. Naroda skupilo se tuj toliko, da si ga jedva pregledati mogno. Sastalo se tu naroda iz ćile pokrajine; zastupani bijahu i najodnćiliji kotari Istre. Iz dalnjih krajevah doće su deputaćije a među ovimi spominjamo ono iz Marćane, Kanfanara, Pula, Fontane, Krasn, Poljana, Buzeta itd. itd. Mjestanice Lindar leži poviško i vlada nad ostalom okolicom. Vidik je odatle vrlo krasan osobito na pazinsko polje, napram Novkom, na Labińćinu i na drevnu Ućku.

Lindarski rodoljubi nisu mogli naći lepšega i prikladnijega mjesta za skupščinu.

Nešto prije otvorenja skupščine zapjevaju pjevaćki sbor krasnu pjesmu u silno mnoćtvo od preko 8000 osobah zaoril gromkli: Živili pjevaći, živio društvo «Edinost», U! na 4 otvori skupščinu predsjednik g. Iv. Naberger. Pozdravi skupljeni tuj narod,

znaćni ćilj pol. društva u obće a napose današnjeg sastanka. Preporuča narodu, da pozorno prati današnje razpravljanje, koje će biti od velike važnosti za ćielu pokrajinu. Predstavi politićkog oćaslanika, kotarskog tajnika g. Jurćića, sjeli se Njeg. Vel. premlotivog cara, koji nam daje pravo, da se sastajemo i savjetujemo u javnih sborovih te pozove prisutne, da zakliknu Njeg. Vel. trokratni živio, ćemu se je narod oduševljeno odazvao. Tada zapjevaše pjevaći ćarsku himnu, koju je narod odkritom glavom slušao. Na konceu pjesme klicalo se iznova: Živio Njeg. Velićan!

Zatim javi predsjednik, da želi govoriti bivši zastupnik na car. vieću g. dr. Vitezić. Ovaj se popne na povišeno mjesto a ćim ga narod ugleda, poće veselo klicati: Živio Vitezić, živio naš zastupnik! G. Vitezić reče, da je došao među ovaj poćteni narod, da ga osobno pozdravi, da mu se zahvali za povjerenje, koje je uof kroz dvanaest godinah postavljao. Rado bi ćiel račun u svojem djelovanju kroz to vrijeme u car. vieću, nu danas je k tomu vrijeme prekratklo, a on je dao sav svoj rad za narod klicati, te će moći svatko iz knjige suditi, da li je ćilno svoju dućnost kao narodni zastupnik i da li je zaslućio povjerenja naroda ili ne. Suda naroda ne bojim se — reće nadalje — sjer sam si svjestan, da sam uložio svuda, gdje sam to mogao svoju rieć za mići moj narod. Moje nastojanje ostalo je više puću bezuspješno, no vi znate i sami, da to ne bijaše moja krivnja već onih, koji rade svuda proti nam. Jedno sam ipak postignuo u Beću, da sam naime gospođi dokazao da nas imade Hrvatah u Istri. Kćid sam govorilo prvi put u Beću, pitao se zaćudjen jedan ministar, da zar imade i u Istri Hrvatah. Danas toga više nitko ne pita. O tom su svi osvjedoćeni. Oni znadu, da nas imade u Istri veoma mnogo, oni uvidjaju i sami, da će i nam morati dati ono što nas po zakonu i pravici ide. Prije 6 godinah, boraveć u ovih ćtinah, rekao sam Vam, da Istra mora biti naša samo budemo li mi radini i sloćni. Braćo! — zakljućio govornik — Istra će biti naša jer mi ćemo biti sloćni, birati ćemo ljude naše krvi i našeg jezika. Ljude, koji poznaju naše potrebe i naša nevolja a takove muževa preporučam Vam braćo što toplije.

Spomenuh, da se tiska izvećeće o mojem djelovanju u Beću nu pripravan sam i sada odgovoriti na svaku interpelacijju, koju bi mi postavili moji izbornici u pogledu mojeg rda na car. vieću. Govor g. Viteziću bijaše ćesto prekidan burnimi: živio klicol, osobito pako na konceu nije se moglo silno klicati, je uti ćili.

Iza toga stupi na govornicu g. M. Mandić, da govori o prvot ćilni dnevnoeg reda, o izborih naše u obće a napose o predstojećih izborih za car. vieće. Pozdra-

«povjesti događajah» dosti na dugo razgibali su Fambriji, Tedeschiji e via via. Pak da nije prefrizan Babu Marko? Donjeo je u svojoj «Buki» ćilnak tobože talijanskog lista, izjavio je noža poraćice cenzure, rekao je . . . je imao reći onim «gori» a u svojoj p. vojne ne ulio je balzam one «parje» Cumbijevu vjeru u «povjest događajah» od koje bilo govora u pravašnjih rećtanjih. Ćuješ, kćimbić, pusti da ja razapnem mrežu pod tvojom jabukom kad jabuka dozrije, padne li u mrežu, tvoja jabuka bit će moja — pada li kroz mrežu nit će tebi tvoja. Eh per Glovel erudimini qui judicatis terram, jer napokon radi se, više nego li o vašu, o ćioj drugoj kozi, a Istranin hrvatski ima braće:

Ma svijet se ćiel izlo potopom Imade brod naš već što treba A u Balkanu i Araratskoj.

Onaj pasu o «povjesti događajah» vam će se ćilni nespretno umestnut. I bili bi ga izpustili, al je «panjokarom» koliko do zavaravanja «viskopoloženih» toliko i još više, do zaslepljenja svojih lahkovjeritih, za nos zakolobarenih medvjedah. Tim smo pokročili i drugi dol današnjeg reće stanja. I tu je bać gdje od razvijaju svi dalektiku svoje varanćjaške vještine. Govorim pod nogama. Tuzan Dr. kako doživio sramotu Preradova «Mućezina», gdje mu je «Gleant» propadati svoj prekrasni dlu (ruj) «Ter izrodjen pravovjerni svet».

Podrovali ga novinikli «Patria-oti» u usajinim Pier-Tonom na ćelu, ter sa porćekog munareta kukuleleć spomnje jadać «ćeko» svoje pravovjerne na ategu, sljepu, jedinospasnu poslušnost. Po svomu «Leib-

organu» mamelećadi prorokuje «plenitudinem temporum», koja ima doći kad se sverši «povjest događajah», a najbolji expedienta za stanovite mu svrhe jest stratića s «Cranzi, Croati, gente forastiere, Starćevicima», koji prijeće prielaz iz današnjeg pustinja u oćećanu zemlju.

Tako, prićera radi, hucka Markova «Bulla» u l. br. t. i.: «L'Istria nostra è fortemente insidiata». A znate l a koja «stran» prieti posibelj? «La bisca azione di tanta gente forastiera, che viziosa e cupidia (reći da ti narećel) viene a mettere male fra di noi agitando un popolo col quale si stette per secoli in perfetta pace e tranquillità (To bijaše onaj mir, koji postojl mad gonćinom i nasamarenim tovarom) E se questa gente venisse adoperata per far giuocare bene gli elementi antagonisti in momenti difficili e supremi! Non ne avćiam di più desiderosi di essere intesi da chi può e deve intenderci».

A sada ćujta «la morale del fervorino»: «A sanare . . . i pericoli imperlanto è giuocoforza raccogliersi (to se upravlja na «Patrioti») scegliendo quella via che più sicura conduce alla meta (ispunjenje «povjesticnih događajah») E siccome la linea di nessuna specie d'indivirizio non sono mai reće — poićeće li line reće in politica non sono mai esistite — no viene che un incontro ed un punto comune resta sempre possibile (med Istrioti i Patrioti).

Da je Marko imao expediatu, košto nje, a labku doćućna razloga, a velikim uspjehom mogao je ilustrovati svoju katestratsku dikciju. Mogao je ovako od prilike katekizirati: I naš «Veliki Orient», kad su godine 1848. bili još apprendistat, noćili su udariti putem — linea reća —

koji ravno vodi u Rim (dakako kućniti papuće sv. Otću), ali jednoga lepoga dana zinuće iz Loćinjake «fortice» ćelustji mjeđenoga kokodrića i upulio ga, da je probaćivlje odabrati put krivudasti, jer napokon svi putevi vode u Rim. — Jezgra nauka je, da «i sappia or cauti or audaci procedere negli incerti più ardui». Da je bur dielom ova lekcija koristila, vidjeti je iz br. 175. Istrone, gdje se donoša, kako predsjednik delhi S. P. (ćilni: Sempre Paggio) «raccomanda la maggior possibile concordia e li munismo zelo nelle prossime elezioni, dalle quali può forse dipendere il nostro avvenire».

All sva ova argumenta jedva bi bila kadra predobiti «Patriote», koji bi radi i oni do jasnah, ali medjuć pomogao Istriotom vrućić «Bacchus», k l zavede Pier-Tona» na drugi krivi krah, radi kojega porećki «Panjokari» ihlju ruke, jer jih je rećio pogibeljno: «Exultateas».

Al kud ćeć bane, ljude rane i Došao neprijatelj, da posije zloćesto sjeme i u njivu našu. I toga dana sprjateljeli se naš Iudi i našl Pilati. Najnoviji događaji u Liburniji jesu vam još svjeći u pameti, ne treba, da o toj stvari na široko razpravljamo. Istrljona u svom brhlanju od 21. marća t. l. daje kolloko naspretno, toliko jasno razumjeti, kojom su paklenikom svrhom bili izazvani oni ćalostni škundali «Bubi» se htio, ćioj se snilo: pridobiti Liburniju za nastajuće izbore: «badi a non dimenticarlo al tempo delle elezioni».

Hoću da svrćim. Neznam kako je vam pri dući ćitajući ova hadske spletke. «Re-

šetara» ovdje ostavlja humor, instinktivno mu se stiska ćaka. Ćujeći, kako se našega naroda i u krahnoj Liburniji našlo i još će se naći, koj za mjericu patvorena vina, za pladanj osalskog mesa lili «nelia tratta degli schiavi»; bilo mu je, da požući što se nije rodio Arapi u Afrikanskoj pustinja, jer već i Arupin pod svojim Mahdijem ne samo neće, da jih prodavaju drugi nego vole smrt, smrt od sramotna i suzanjskog života.

Ćadni sehićojaci, koj najvaće naše vještine, vjeru zovu kretinstvom (vidi rećtanje u Ieroni l. r. 3. 4881), potlaćuju našu narodnost i hoće, da ju spregnu pod kolo talijanske kulture (vidi otviritbani izbori zemaljskog. kapetana od 26. nov. 1873.), i uroćuju se proti obćoj domovini; još imadu bezobraznosti stupiti pred nas, katolike, Hrvate, Austrijance, da nas priimame podpisati našu smrt. Od talen se i svrćić ću riećmi, daimatioskog rodoljuba.

Falsi apostoli d'una civiltà d'Inverniclatura, liberali, che a sostegno delle vostre tesi non avete che l'egoismo dei vostri personali interessi. . . . Mentre gli spiriti veramente liberali, guardano con compiacenza il risorgimento di questo popolo slavo, che ha già incominciato a portare alla civiltà il contributo del suo genio, vol contraccuffanti della civiltà, negate che — lo slavo dell'Istria. — compia la sua missione, non con mezzi violenti e rivoluzionari, ma all'appoggio di quei titoli di diritto pubblico, che dal suo Sovrano gli sono garantiti e che i vostri dispetti sono impotenti a cancellare.

Rešetar.

viv sakupljeni narod i razloživ u kratko uzrok rad kojeg se danas sakupilo toliko mnoštvo puka, oarta troju vrst izborah t. j. obćinske, zemaljske i državne izbora. Razložo k'ikovo je stanje u naših obćinah, kojimi vladaju narodni naši protivnici, kojim nije stalo do dobre uprave nego jednako do toga, kako bi nas odnarodili i uništili. Spomenu razne spletke i varke prigodom obćinskih izborah od strane Šarenjakah i Krnjeleah. Oni, koji naroda nikad nepoznaju, koji za njinače ništa nemare, laskaju mu se, kume se s njim i družu u vrijeme izbora, da ga zavedu i prevare. Obćinski izbori jesu pako podloga i zemaljskim i državnim izborom. Važnost istih ne treba dakle na široko tumačiti.

Savjetuju narodu kako mu se je vladati kod tih izborah; navajda više primjerah kako ga Petri, Pavli, Pepidi itd. silepe i varaju. Preporuča narodu, da se čuva tih pljavica; i da vjeruje onim svojim muževom, koji su uvijek među njim, koji se s njim vesele i koji s njim plaču.

Predje zatim na zemaljske izbore. Razložo važnost istih, spomenu pojedine narodnosti Istre, razmjer istih i razmjer naših zastupnikah napram talijanskim zastupnikom u domaćem saboru. Pokaza kako postupaju narodni protivnici i kod tih izborah, kako nam se i tuž nanosila silna nepravica i kako se moraju u zemaljskom saboru odnošati promjeniti, što odvisi većinom od samog puka, od samih biračaah.

Napokon progovori o predstojećih izborah za carev. viede. I kod ovih postupalo se proti nam i postupati će se zalsto kako i kod obćinskih i zemaljskih izborah. I sada služiti će se narodni protivnici avimi mogućim sredstvi, da naše izbornike zavaruju i zavedu. Neće se oni bojati nikakvog sredstva, pa bilo ono još tako mrzko i podlo. Podučuju birače što njim je raditi, da prekrži račune Krnjeleom i Šarenjakom. Preporuča njim slogu i pouzdanje u narodne naše pravke, koji će svo silu uložiti, da naša sveta stvar pobjedi. Sjeti se na konou, onog muža, koji je kroz 12 godinah neumorno i uztrajno branio prava hrvatskog i slovenskog naroda Istre, koji je sin ove tužne zemlje, i koji reč bi jedino za to živi, da pomogne svomu polaćenom i prezrenomu narodu. Taj muž je naš blviši zastupnik u carevinskom viedu, muž koji je dopunio opravdao Vaše povjerenje, muž, kojim bi se ponosila svaka stranka i svaki narod a toga muža preporuča o govornik prisutnim biračima, da ga i sadu počaste izborom, da ga iznova šalju u Beč, da ga opet izaberu svojim zastupnikom.

I ovaj govor odobravalo je više putah obćinasto a na koncu zaori jednoglasno: *Živio naš zastupnik; Živio g. dr. Vitezčić*. Nekoliko biračaah približi se g. Vitezčiću, podignu ga u vis u narod stao ga iznova pozdravljati sa gromkim: *Živio klie!*

Zatim zamoli rieč kmet iz Građišća g. Frane Poldrugovac. On reče, da nevalja kuća bez dobrog gospodara niti stado bez vru pastira. Nas želo protivnici ostaviti bez takovog pastira. Kaza dalje kako se naše birače straši i kako njim se grozi. On da se neboji nikoga; on će raditi i glasovati po svojem osvjedočenju i po svojoj savjesti. Svoj glas dati će jedino onim, koji se izjave, da će glasovati za g. Vitezčića.

Zadobiv rieč g. P. Peršić reče, da je sretan što može pozdraviti toliko mnoštvo hrvatskog i slovenskog naroda na hrvatskom tlu. Ovo tlo — reče — koje smo baštinali od naših djedovah, tako nam je sveto, da ga nijé rodila majka, koji bi nam je oteo. U njem počivaju kosti naših pradedovah a mi je moramo svimi silami braniti i štiti. Kud god smo prošli Istrom — reče nadalje — našli smo tuga i nevolju. Narod muči se i kini svuda nu teško mu je živiti jer mu je sve protivno.

Govorilo se do sada o izborih. I on želi koju o ton reči. Pita se koga ćete birati? Odgovor je lagak. Koga da birate négo li onoga, koji je među Vami liknuo, koji je među Vami odrasao. Spominje krieposti i vrline hrvatskog naroda, koji je dao caru i domovini toliko glasovitih svećenikah, vojskovođjah i drugih muževah. On se ponosi tim narodom, on je sretan što je sin toga naroda, on uvijda i danas istinu Pre-radovićem izrečenu: „Junak se rodio na junačkoj zemlji.“

Protivnici nam taje naše porieko.

Nieću nam da smo Hrvati. Nu zaludu hñim trud. Mi smo Hrvati i toga se pred nikim nesramimo. Mi idemo polagano napred jer nailazimo svuda na zaprieke nu neka nam i ovdje vriedi ona naša: „korak za korakom a junak za junakom.“ Zar da Vam i ja preporučam kogá da birate? Meni nije toga treba. Vi znate i sami koga ćete birati. Muž je to koga je ova hrvatska zemlja rodila i koji je danas u Vašoj sredini. Nadam se, da ćete dati svi Vaše glasove tomu vriednomu mužu. Zemlja bi Vam kome izmetala, da birate čovjeka, koji nije Vaš. A što bi rekli tomu Vaši potomci? I oni bi Vas proklinjali da ste izdali svoj rod, da ste izdali ovu zemlju. Učinitel pako onako kako je pravo i poštono blagoslivljat će Vas svatremenici daleko potomstvo. Vidim na Vaših lioh, da ćete birati narodnog odabranika. Uzet ću si sobom milo uvjerenje, da su danas Istrani prisigeli birati svoga čovjeka, g. Vitezčića. Ovaj hrvatski barjak, što se vije naš našimi glavama, nek nam bude svjedokom, da ćemo sve što danas odlučimo, poštono i rodoljubno ovršiti. Nitko neće biti sretniji od nas, kad budemo došli, da ste održali svoju rieč, da je urodio naš trud dobrim plodom. Pokažite braćo Istrani, da znate štovali i cijeniti svoje, da se nebojite nikoga, kad se radi o Vašoj glavi. Među Vami neka vlada ljubav i sloga, a ja Vam prišlehm, da ono što budete učinili za Vašeg odabranika, da će Vam on to istruko svojim radom vratiti. Preporučam Vam dakle čestitoga g. Vitezčića, komu kličem, da ga Bog poživl i Narod pozdravi burno govornika sa: *Živio g. Peršić i Živio g. zastupnik Vitezčić.*

Kad se je narod utišao, zapjeva sbor poznatu krasnu pjesmu: „U boj“ koja je prisutne silno zadovoljila i oduševila.

Nakon pjesme zadobí rieč kmet iz pazinskog polja g. Josip Ujčić. Govornik reče, da pozdravlja veselim srcem toli mnogobrojnu braću i želi, da bimo se više putah ovako sastali to jedan drugomu svoje nevolje kazali. Kud god pogledam reče širom mile nam Istre svuda vidim nozadovoljstvo, čujem plač, i naricanje. Sve se tuži na teški jaram, na nevoljno stanje, koje se neka živa podnosi. Došla je k nam braća, da nam pomognu to nesnosno breme izbaciti, došli su nam prijatelji, da nam savjetuju, kako ćemo se težkog jarma osloboditi. Naši protivnici siju među nas slabo sjeme, koje njim žalibože nosi dobar plod. Ustanimo na noge pa uništimo to nesretno sjeme, da nas dalje ne muči i nedavi. Među nam širo se talijanski vjetrovi a mi njim se moramo suprotstaviti i pokuzati, da se neboji hrvatska duša talijanskog vjetra. Mila braćo — nastavlja govornik — prilpevjeda se, da je živo jedno mudar otac, koji je imao 7 sinovah. Linao je llopa posetva nu i mnogo neprijateljah. Frije nego li je imao umrieti, zapovjedi svojim sinovom, da donecu svaki svoja palicu. Sinovi dođu k otcu donesav svoja palice. Starac zaveže u snop svih 7 palicah te poda snopić jednomu po jednom sinu, da ga prelomi ako može. Uzalud su sinovi nastojali, da prelome snopić palicah. Tada uzme starac snopić, razveže ga i dade sinovom, da prelome jednu po jednu palicu. Sinovi prelomiše tako sve palice. Sada dade starac djeoi sledeći nauk: Evo djeco snopić od 7 palicah niste mogli na jednom prelomiti, nu vi ste prelomili palice jednu po jednu. To Vam neka bude naukom, da dok budete među sobom složni, dok se budete ljubili i dok budete jedan za drugoga radili, da Vas neće nijedan neprijatelj nadvladati, da će Vas svatko štovati a bude li za potrebu će Vas se svatko i bojati. Nu čim se razdeliše, čim se posavadite, nestati će Vaše moći, nestati će sloge i ljubavi a tad će Vas svatko lahko predohiti, nadvladati i uništiti.

Budemo li i mi braćo Istrani sada kod izborah i uvijek za buduće složni i jedni, kako ono starac svojoj djeoi preporuča, neka dodje Turčin al Talijan neđemo se ga bojati, već ćemo ga protjerati odakuda je došao.

I nas bi hitelj Šarenjael i Krnjeji posavaditi i razdeliti at mi se nedamo. Nas neće pešćica Talijanah predohiti samo budimo složni.

Oni nas uče, da zatajimo svoju vjeru i svoj jezik pa da budemo izdajice I

svojega roda. Vas i mene rodila je hrvatska majka; koja me nije učila pitati: „da me pan“ već „daj mi krubas; nije mi govornik“; „da me acnija“ već „daj mi vode“; nije me učila: „in nome del padre“ nego „u ime oca“. Držimo se dakle braćo Istrani svojega, kako se drže Talijani svojega. Slušajmo našega dobrog cara, budimo složni, ljubimo se među sobom a najviše našu domovinu pak se nemojmo bojati nikoga.

G. Ujčić govorio je toli mudro, srdačno i razumljivo, da se što takova riječ kad od pripravita kmeta žiti može. Narod mu je silno povladjivao a kad je dovršio, zaori mnoštvo naroda oduševljeno: *Živio Ujčić!* Mi čestitamo i ovdje g. Ujčiću a želimo vruće, da si njegova braća, istarski kmeti, dobro zapamte njegovu mudru nauku.

Tim bijaše riešana prva točka programa.

Na to dobi rieč g. M. Mandić da progovori o drugoj točki, t. j. kako bi se duševno i tjelesno pomoglo pučanstvu Istre u obće a napose pučanstvu pazinskog kotara. On reče, da će se ograničiti na prvi dio ove točke t. j. da će koju reči o duševnom napredku i boljku naroda. Razdiele ovo pitanje među crkvu i školu. Crkva, dotle ne njezini službenici, svećenici prate svakoga člana crkve od poroda pa do hladnog groba. Od njih zavisi ponajviše čudoredni odgoj naroda. Sretan li je onaj narod, koji imade prave svećenike, koji ga nastavljaju u i dobru ni u zlu; koji su mu prvi prijatelji i savjetnici, koji su mu pastiri po nuni Kristovoj. Takovih svećenikah podala je providnost božja i našem narodu u ovoj pokrajini. Oni su pravi apostoli hrvatskog i slovenskog naroda Istre. Kao što su prvi apostoli imali skupe svakovakih nevoljah od životnih, tako su i naši svećenici izloženi proganjanju, gornjivanju i klevetanju modernih živovah, Šarenjakah i Krnjeleah. Nu pravi svećenik neboji se nitiakve pogibelji, njemu nije preveliku nijedna žrtva, kad se radi o dobru njegovog stada. Ove nauke držo se i naši čestiti svećenici. Oni izlazu otvoreno svoje prave neprijateljskim navalam da zaštite svoje rodo u njim stado. Govori nadalje o duševnih svećenikah napram narodu te o duševnih naroda napram svojim pastirum. Preporuča svećenikom, da i nadalje rade požrtvovno za ovaj mukotrpni narod a narod zakliže, da ljudi, štine i cieni svoje prave pastire, da se u nje pouzda i da radi po njihovom savjetu, koji može biti nijedni samo na korist.

Zatim predje govornik na drugo provalio duševnog boljka, nu školstvo. Govornik ponajprije o pučkom školstvu, reče kako nam se i u tom nanasa velika nepravica prem placamo školske namete kano i naši sudoci. Nabrja veliki nerazmjer među hrvatskimi i talijanskimi školami, pita narod je li to pravedno je li se žibija Talijani brinu za naša naobrazbu kako to u svojim novinah trube? Izčiće koliko je hrvatskih a koliko talijanskih školah u pazinskom kotaru. Zakon pripisuje pučku školu sa 40 za školu sposobne djece. Koliko imade djece u tom kotaru bez škole? Koliko imade hrvatske djece, koja se truju u talijanskim školah? Naši neprijatelji ne daju nam školah jer hoće, da ostanemo tupi i glupi, da nas bolje varaju i s nami gospodare. Takovo žalostno stanje u pučkom školstvu nebi smjelo dalje potrajati. Podučuje narod što mu je štati da zadohije svoje škole. Opominje ga, da ka jednom takove postigne neka šalje marljivo svoju dječicu u školu jer nam nekorišti ni najliepša škola niti najbolji učitelj ako nešaljemo djecu redovito u školu.

Glode srednjih školah stojimo još gore. U zemlji imadu Talijani i Niemci po dvie i tri srednje škole a ogromna većina slovenskog pučanstva nema niti jedne. I ova nepravica mora se izpraviti. I za srednje škole treba, da se svakom sgodom izjavimo, hoćemo li duševno napredovati; želimo li odgojiti ljude, koji će za nas snovati i raditi moramo imati i srednje škole a do naroda stoji, da to na svakom mjestu zabijaju. Na koncu preporuča govornik svečanstvu i narodnom učiteljstvu, da si složno podaju ruke, da spojenimi silami rade na duševnom polju istarskih Slovanah, jer jedino tako možemo se otrestiti tudjeg jarma, jedino tim možemo pripraviti narodu bolju budućnost, što on želi, da se čim prije postigne.

O drugom dijelu iste točke progovori g. dr. M. Trinajstić. Spomenu, da se je čulo veoma liepih govorah, koji su prisutne vidljivo dirnuli. I on želi, da bi njegove iskrene rieči pale u plodnu zemlju. Govornik će kako bi se materijalno dalo narodu pomoći. Reče, da se o mlištini nemože živiti a k tomu mlištinja ublažuje samo nevoljni ali neleganija. Narod, koji želi doći do blagostanja mora neumorno raditi i brizno štediti. Nu kod svake radnje hoće se raznih sredstvah. Ova se

pako nenabavlja bez novca. Do novca dolazi se pak dan danas teško. Osobito istarskih nemože se lahko u nevolji pomoći. Ako i dobije prigodog novca u potrebi, nije mu taj novac od koristi već na škodu, jer mora za nj tudjim pljavicama silno interesu plaćati.

Spominje muzeve, koji su nastojali raznim narodom u tom pomoći. Počelo se podizati pučke hranilnice i posujnice. Tu bi našao sromah seljak i maleni, obrtnik uz malene interese u nevolji novca. Govornik kako su nastale silne novčane zadruge u Njemačkoj, Francezkoj, Rusiji i Italiji. Narod se s njimi svuda bogato koristio. I naša braća Slovenci osnovali su po Štajerskoj i Kranjskoj do 80 posujilnicah i hranilnicah. One su pravi blagoslov za slovensko pučanstvo. Navajdg primjero koliko se prije prodavalo na dražbi gospodarstvah a koliko sada. Razmjer je u tom skoro nevjerjotan. Narodno stanje poboljšalo se u tih pokrajinah jer se sromah na mora baciti u naručaj pljavicam. I kod nas u Istri osnovala se takova zadruga. U Kopru nalme radi već preko godine danah blagotvorno novčana zadruga. Njom se koriste kmetovi koparskog kapetanata. Pita, da pošto su te zadruge tako blagotvorne i pošto jih imade u svih kraljevih carstava zašto se nebi osnovala i u ovom kotaru? Hoće se nešto mura i požrtvovnih ljudih pak bi se narodu pomoglo.

Naše pol. društvo imade polag društvenih pravih zadaća, promlati gospodarsko i narodno blagostanje pa misli, da bi se ono moralo zauzeti za to pitanje te oživitoriti nekoliko silnih zadrugh, oslobodilo bi narod pljavicah i stvorilo bi od robovah slobodne ljude.

Razlaganje g. Trinajstića pratilo je pučanstvo vrlo pazorno a na koncu zahvali mu se burnim: *Živio.*

G. predjednik zapita tadh dall imade koji izrazili kakovu želju ili stvili likav predlog. Pošto se neoglasilo za rieč zamoli podpredsjednika g. M. Mandića, da pročita brzojavne pozdrave, koji su skupščini stigili i koje donasumo niže.

Izu toga zahvali se predjednik narodu što je toli brizno i ozbiljno pratio sve govornike i što je svojim muževim ponašanjem pokazao, da shvada važnost skupščine i razpravah, koje su s danas vodile. Zaključiti na to skupščinu r. klinkav prisutnomu narodu srdačno: *Živio! Jošte na koncu zamoli rieč g. Dr. Trinajstić, da se zahvali pol. društvu, napose njegovom zaštitnomu predjedniku g. Naberzgoju. Na to zaori narod kano iz jednog gela: Živio g. Naberzgoj. I tim se svrši prva glavna skupščina pol. društva, održavana u srcu naše Istre, neđaleko talijanskog gnjezda i sjela talijanskog pol. društva.*

Većina odbora „Edinosti“ odputi se sa pjevačkim sborom na kolodvor, odakle se imalo krenuti u 6 sati u Traf. Uz put i na kolodvoru pjevala je „Zora“ izmjenite hrvatske i slovenske pjesme, koje su našem puku toliko omilile, da se jih nebi nikad dosta nastušao. Sa odborom odaljilo se u „Dvorine“ i ono silno mnoštvo naroda koji je putem u selo živo razpravljao ob onom što je čuo i vidio.

Odatjniji odputili se kući a hitljaji ostali jošu u Lindaru u veselom i ugodnom razgovoru. Rodoljubi Lindarski sa nekim gostovi sakupili se u hrvatskoj čitavnici, gdje je mladež izvadila krasne narodne pjesme a što bijaše vatrejnijega podalo se pieau.

Prija nego li zaključimo ovo nepodpuno izvješće, zahvaliti nam se je predjednik Lindarskim rodoljubom, napose njihovom pravku, predjedniku čitavnice g. I. Fabrisu, što su išli u svemu pol. društvu na ruku i što se nisu plašili nikakve žrtve, samo da narodno poduzek čim bolje uspije. Evala Vam dčini naši Lindarsci Učledala se u Vas i ostala braća Istre. Vaš skromni Lindar spominjati će se dok bude jednog Hrvata u Istri a mi poslijetelji ove glavne skupščine, sjedati ćemo se mlio i ugodno onih časovah, koje smo u Vašoj sredini proživili. Živili naši svietni Lindarsci!

A sada ovo brzojavah:

Iz Zagreba. — Bratski pozdrav svietnim istarskim Hrvatov; sretan uspjeb. Za klub stranke prava: predjednik barun Rukavina, tajnik Kumičić.

Iz Trsta. — Delasko društvo pozdravlja zbrane Istreske rodoljube. Ne udajte se. Živio Vitezčić! Predsednik Dolenc.

Iz Trsta. — Sretan uspjeb i živili Polindarčenjuki.

Iz Trsta. — Radujuć se napredku i žaleć što nemogu biti kod vas, kliču sakupljenomu narodu srdačni: Živio Istarski Hrvati u Trstu.

Iz Kopra. — Živili svietni Hrvati i Slovenci skupljeni u Lindaru u svrhu međusobnoga djelovanja proti svojim skupščini neprijateljima, Rodoljubi u Kopru i okolici.

Iz Kopra. — Živio i slava kliču: Dojinski rodoljubi.

Iz Krka. — Svaka sila do vremena; potišteni Hrvat se miče na obranu svoga praga; u pobjedi je Hrvat vičan. Živila Edinost; zdravo sokolovi na Lincarskih klisurab: klisū Krčki Hrvati.

Iz Cresa. — U duhu s vami pozdravljam skupšćinare, Creaki Hrvati.

Iz Baške. — Vriedalm rodoljubom na skupšćini saučesće i pozdrav. Dorčić i Mahulja.

Iz Baške. — Duhom prisutni želeo, izdašan rad na uhar zanemarene nam Pokrajine, trokratnim živio pozdravljamo našeg zastupnika Vitezica, odbor Edinosti i skupšćinu. Čitaoci čari.

Iz Lovrana. — Uz želju da jednom i pred naša vrata zasvieti sunce pravde i zlate slobode šalju vrlim skupšćinarom u Lincaru braćimski pozdrav. Bersečki Hrvati.

Iz Lovrana. — Službom zapričean, jesam u duhu s vami pristajući na sve, što oduhite, makar i u oganj proti našem narodnom neprijatelju. Živila skupšćinari. — Rajmund Jelušić, Bersečki župnik.

Iz Voloskega. — Pozdrav i dobar uspjeh želi Vam, Laginja.

Iz Matuljah. — Uvažavajuć vašu djelatnost za dobrobit naroda unapriedit se služimo sa vašimi odlukami i kličemo: živila borci i prosvjetitelji naroda. Kastavoi.

Iz Brixona. — Med tujoi, v duhu z vami za prospeh tužae Istre, slavo in avobodo primorskih Slovanov. Mazgon.

Kako se pogovara Rusija trazi 70 milijonah rubaljah za velike troškove što je potrošila za oboružanje vojske. Neki dapače vele da zahtjeva Horat. Što je u istini, to se još nezna, nego miroljubivost Rusah i Englezah daje nađe, da će ta razmirica bar za neko vrijeme preatati.

U Egiptu se opet muti. Emir berberski kupi čete da navali na Engleze, otišao je u Kartum a iz Kartuma, da će u Suakim na Engleze. Osman Digma, da je već digao vojsku proti Berberu.

Čudnovato da se od Talijanah ništa nečuje. Oni se miču kad znađu, da im nitko nestoji na putu. Tako je lahko rat voditi.

Franina i Jurina.

Fr. Kako kume tako narlo? Jur. Hodil sam va Mošćenoc na samanj, da kupim jelnega zverica al pul mane je veća želja lego mošnija pak moram bez njega doma. Govora, da se ga kupi va oštarije pul Malinara za jedan šjurin i to tako težkega, da ne more ni na nogah stat, ma nebja ja smoi s takovog k-našoj Luci prit. Ej, pak sejeno ni žal zaš san se baš do etla "po govoriš jednom pametnem Brašanom.

Fr. Ča ti je tako pametnega povedel? Jur. Pohvall mi se je najprvo, da imaju jako dobraga plovana i učitelja. Moštice da imaju dve. Jedna dolazi saki četrtak, s Lovrana vadit ženake i druga saki pondeljak slepit ženake i mužice. Ovišta pride s pošturna dolje Istre. Prva je dobra i valjana a druga; ku zovu "baba" razmede uroki i ponuja neku prekomorsku vodu, ki se je naplje postana šarenjak al vukodlak.

Fr. Aj nebja takova štriga pod moj krov. Jur. Da nečs ni tamo čuda ne. Va grade da je pogoljena za pol leta a va Zagoru dokle rjof rođu.

Fr. Je i istina, da j'neki va Berseče odprli postoliarju? Jur. Joh ni ne lego te j'neki naputil zaš ona tabela: »Vandit tabacohi al minuto« znamenuje, da se onde po šarenjaku šjofu.

Fr. Imaš još ča va torbice? Jur. Čuj još ovu pesmicu, ku san čul od pastirice, ke su pasle ovce u pol Zagora: »Smradna tudja »teta« kamo vi hodite? Mej naše Zagore, da ih pomu-lite. Prvo te van vlassi i zubi odprati, Neg naši Zagorci po vašu plesati. Mj smo svi Zagorci »Naše Sloge« sini, ki će udariti na vas, kako grom s vlini. Tužni vaši puti, ke za niš delate, Bolje da čozotom, mrežice krpate, Uzalud ti k nsmi, nezvana dolaziš, Svakog ponedjeljak, da nas izobraziš. Ti nas nečeš ništa dobra naučiti. Razum biš nam bitla decl pomutiti. Al se varaš ljuto, nismo šarenjac. Već pošteni ljud, čvrti korenjac. Jedinu češ koriat, utehu nam dati. Da kad gremo u goru, kompjr izkopati, Ribe čemo il str, u to zamotati. Da se naša torba previše ne blati.

Fr. Po Vranica imaju šinu glavu te zagorske pastirice. Jur. Ča si ti misleš?

Fr. Osamdeset šjurinli. Jur. A ča to? Fr. Plati je oštijaš Franina za multu ča j'imeš oštariju odprtu preko dobi kad smo ovoj imali štandriht zarad hicanih tabel.

Jur. To su šli četiri epudi najboljega; brižan baš mi ga j' žal. Fr. Dragi ti, če mur je bioj pomoć Kačaric plati.

Različite viesti.

Novi kandidat proti dr. Vitezicu. Pred šest godina nam se prijavio neki Cressan Koljavina, koji se izdavao per »Slavo-moderato«; sada nam glasovi iz Poreča javljaju, da je porečko-pazinski konsorij proglasio svojim kandidatom neko golobradu momca po imenu dr. Giusto de Pretis. Slećamo se te ljude sine iz Trsta, kad je pri ovdješnjem Tribunalu prakticirao i kad se je neki priznati pravnik o njemu i njegovoj znanosti izrazio: Imade još takvih u Cressu.

Priznata maljušnost u ovom poslu, u političkom svietu sasama nepoznata; ličnost, sin poštenoga, vriednoga i bogatoga; vlastelina, koji je od njega baštinitio lozinku: dolca far niente — to je novi kandidat — mollićak koga preporučuju gospođa iz Poreča. Nije nego sa jašiti i pjevati a to zna svatko komu može biti. Nezna ni pisnuti njemački, govori slabo — čovjek koji nije ništa dobra učinio — a zla Hrvatom dosta. On se valja nađu, da će ga Crea i Lošinj pomoci, ali staba mu je nađu, jer još čujemo seljaka, koji bi dolazio iz njegove pisarne i tužio se: »ov čovek ni za niš dobar ko ne za kantati, on bi bil dobar za tenitar«. Tomu priprostomu »udu pridružujemo se i mi. Ali carevinsko viede ni je teatar, tamo se moraju sastajati ljudi čelini, mudri i odvadžni, koji poznaju rane naroda da je lieše, da narodu pomognu.

Tko je koji kandidat dall taj dr. de Petris ili Vitezic? Ovdje nelma niti pripodobu. Vitezic, koji je uvijek savjetno j muzevno zastupao naša prava, kojemu svako mjesat skoro mora zahvaliti za koje dobro, koje je on postigao, pa da ustupi mjesto tomu mladici bez odvažnosti i srdanosti.

Nelreba nam takovih. — Evo nrode opet te porečka gospođa hoće da pravara i nasamar; pazl se dok je vrlime.

Mi bil dru. Petrisu savjestovali, da se mani čuvavaju posla, koji je ga samo ruglu izvrši. Bolje da i dalje radi košto je do sada radio. Hoće li ga porečko-pazinski konsorij pod svaku ruku kandidirati, neka mi potraži drugdje mjesto. Ne bude li poslušno g. Dr. naš savjet — može već sada spravljati »fagot«.

Tri Brozovića. U kratko doba od mjesec danah preminula su u Kastvu gradu tri kuće gospodara, tri starca Brozovića. Prvi Andrija Homiatov, drugi Ivan Permanov, i treći Ivan Homitić. Bill su čestiti i mirni građani, koji su uvijek svoja građanska i državna prava i dužnosti vršili točno i rodoljubno. Osobito ovaj treći odlikovao se i tim, što nije propustio nikad a ne pročita svaki broj »Naše Sloge« što bi pohlije svojim »suobčinarom, koji neznanju čitati tumačilo i raznjeljavo. Lahka Vam bila domaća zemljica pošteni starci klisū Vam augradjani kastavski.

Izborna komisija. Izbornu komisiju kod izbora izbornikah (šducijarskih) sadinjava načelnik, svi obćinski savjetnici i politički odaslanik a ne kako mnogi misle i tumače sam načelnik sa pol. odaslanikom. Ovoliko radi ravanja našim prijateljem u Istri i na oteoh.

Iz Pazina javljaju nam kao ilustraciju k izborom: Dne 5. t. m. dva Lindaroca pošli su u obćinski urad u Pazin, da prepisu listine, i da vide što je iz njihovih kožih. Kad tamo, dočavši u uređ, dva obćinska pisara nedaju liste ni pogledati a kamo li prepsati. Dva Lindaroca se nimalo ne smetose, odoše gomp. kapetanu, koji im bijaše tako dobar, dade im svoje liste na prepis.

Pitam mi Visoku vladu, nije li to bezobrazno huckanje? nije li to samo priprava, da se ljudi ogorčaju i planu? — Zakon nek se vrši i ništa drugo; na obranu zakona protivljemo vladu već sada, da nam se nekaže, da smo se prekasnio stietili.

Još nešto molimo si, kot. glavarstvo u Pazinu.

Odlučeno je u zboru božice »Irredente« tako zapovjeda i političko društvo Istrijansko: da se na dan izbora izbornikah postavte na vrata obćinskoga ureda golobruka gospođa C. i M. koji će svakoga biraća primiti u svoje šake, prisiliti ga, da plesuje za talijanake kandidate, nečeš li to, jednostavno neče mu dati u zbornicu.

Jeli to sloboda izbora? Jeli spada i to u štatut političkoga društva u Pazinu? Sada kad amo već vladu na te nepodobštine upozorili, nezabtvajamo od nje

nego da se vrši zakon i da brani osobnu slobodu, koja po zakonu mora se braniti proti istim najgorim zločinom, kamo li ne prama poštenim ljudem, koji vrše svoje građansko pravo.

Izbori izbornikah. Obavit će se — kako nam se za raznih stranah Istre javlja — izmedju 18. i 22. toga mjeseca. Molimo naše prijatelje, da nam odmah jave uspieh tih izborah.

Velika zabava pol. društva Edinost obdržavati će se u nedelju dne 17. t. m. u velikom vrugostione »Aurora«. Priprave za zabavu jesu velike. Nadamo se da će pohriti k toj zabavi sve što imade slavenškoga u Trstu i okolici i to tim više, što je čisti prihod zabave namijenjen plemenitoj svrsi. Kod zabave sudjelovati će svi pjevački sborovi Trsta i okolice a nekoje komade pjevati će 300 pjevačah. Osim pjevanja va na programu govori, i deklamacije. Da se vidimo dakle kot »Aurora« dne 17. t. m. Slaveni Trsta!

Nesramne agitacije. Pišu nam iz Kastva: Pri zadnjih nemirih šli su neki župani popitali se kod čovjeka od zakona, kako no je rieš, šli su jednom odvjelniku, staromu licu na Voloskom i popitali se o jeziku, o školah — ter znate onako po tabelarsku. Taj čovjek, koji nije bio niti pitan puntao je ljude, da je gosp. Vitezic uzrok da moraju plaćati daciju na cukar, kavu, a osobito na petrolji.

Muž taj, koji je pozvan po ovom zvanju, da daje dobre naputke i pravedne savjete ljudem, bunj narod proti mužu, kojemu nije dostojan niti imena spomenuti a kamo li šlogod u grieh mu pisati.

Svemu lzu, ako hoće znači krivi su tvoji jednomišljenici, Istarski jasari, kojim ti služiš kao pripuza i ništa drugo.

Iz obćine pazinske pišu nam: Čuje se javno pripovjedati, da obćinski pisar, Giacomo M. poziva »zde k šebi, na govora ih, da glasuju za Tajane te im obćiva »žurnadu«. Jeli će on plaćati ljudem »žurnadu« iz komunske kase? Nezna li: on, da je zakonom zabranjeno kupovati glase, i da se ga može tužiti na sud? — Jeli on zato plaćen iz komunske kase, da ljude podkupljuje?

Braćo! dobro pazite, komu bude platio »žurnadu«, a da se ga posle prijavi sudu, da ga pedepse.

Nu tko će poći prodati se? Možda poštenjak? Ne, nego kukavica, propalica, izdajnik, Juda!

Tko se bude prodao, prodanac će biti, zaslužiti će da mu se pešat pitane na čelo s napleom: Prodana duša! Nego braćo! pokažite, da niste prodanoc, nego svoji; da niste babe, nego mužji; da niste kukavice, nego poštenjaki.

Neka Pazinci biraju svoje ljude, ali neka puste, da i mi svoje biramo. Pošteno, pravedno, dobru stvar nelreba podkupljivati. Koji dakle podkupljuju, to čine za nepoštenu nepravednu; zju stvar!

Još jednu, pak svršujemo. Mi smo kršćani katoličani, pak takovi se pokažimo na izboru. Poslušajmo svoje duhovne pastire, pak s njim biramo prave kršćanske katoličane, a ne onskove, kojim crkva smrdi, koji bi rada pretvoriti crkvu u štalu. — Braćo! u vaših rukah je sada sreća il nesreća. Kako budete glasovali, onako će vam biti. Kašnje nepomaže tužiti se!

Važno za trgovce. Hrv. trg. društvo »Merkur« u Zagrebu, umolilo nas je ovim putem g. principale upozoriti, da se ovo društvo i sa posredovanjem kod namjestba bavi, te uvijek trg. pomoćniku raznih strukah kao i knjigovodja, komptrolista itd. u zahtiježbi imade. Ujedno umoljavaju se g. trgovci, da svako vakantno mjesto čim prije društvu prijavi li zvole, jer se samo takovim postupkom svrha posredovanja kod namjestba podpuo polučiti može.

Listnica uredništva. Gg. dopisnikom, Izpricajte nas što nevidite svojih dopislah; moraćemo je iz-pustiti radi ostalog važnog meterijala. Ur.

Prilog. Današnjemu broju pridali smo »Prilog«.

Pogled po svijetu.

U Trstu, 18. maja 1885.

Izborna borba je već započela u svih pokrajinah monarkije. Najžešća prikazuje se, gdje jedna narodnost radi proti drugoj, košto u Českoj, Moravskoj, Štajerskoj i Primorju. Velikoniemci nadali su se doći u mnogo većem broju u državno viede, ali čini se, da im sreća glabo poslužuje. Veliki posjed u Českoj očitio od sebe odbija težnje njemačkih narodnjakah odbitjući, da je ustav onaj temelj, na kojem se može uzeti potpun obzir, na ovlaštene interese svih dielah države i svih narodnosti. Tako njemačko konservativno plemstvo. Ali neide tako kod nas. Akoprom Talijanji u ogromnoj manjini u Istri i Goričkoj, narivavaju svoje kandidate i rado svimi dopuštenimi i nedopuštenimi sredstvi, da prodru i zaguše glas većine pučanstva. Proglasili su svoje kandidate, koje malo kto poznaje, ljude, koji su u zaboravi živili osim malene iznimke — a nisu podnipošto kadri i valjani, da zastupaju narod.

U Dalmaciji ide već bolje. Dr. Lapona pošto se razkokodakao otišao natrag u Beč ništa neopraviv. Značajno, kako pripovedaju hrvatske novine, samo ministarstvo mu nije na ruku išlo. O Bajamontiniju nitko nezna ni da je živ, a za druge malo tko mari, nade je da će svih 9 zastupnikah biti Hrvati.

U Hrvatskoj vrvi parlamentarna borba. Budget je primljen — ali kako! Vlada je sada donela predlog, da se pokriju troškovi od 100,000 for. Što se je potrošilo, da se uzpostavi red i mir poremećen predlajnjske godine. Ali opozicija, a osobito stranka prava prosvjeduje proti tomu, jer da ta svota bi se imala pokriti od zajedničke blagajne a ne od zemaljske. Bit će opet oštrog priepora, ali badava, ta svota biti će primljena košto se prima sve što vlada predlaga. Dr. Hinković, jedan od najvaljanijih pravašah, bijaše za četrdeset sjednicah odstranjen od sabora, radi uvriedljivih izrazah proti banu.

Pogovara se, da će se ruski i austrijski car sastati još ovoga ljeta nogdje na austrijskoj modji.

Razmirica medju Englezkom i Ruskom popraviti će se mirnim putem.

Neuku nauka.

Šta valja činiti ako je govodo rog skrta? Često bivn, da si govodo rog skrta. Mnogo se puta rog samo sa svoje podloge skine i tada će rana skoro zacijeliti: Krivavi ostatak ili stedač valja obvezati lanenomil krpami, što su bile umočene u ocat i žganicu (rakiju). Drugoga dana očisti se rana te se omota lanenom krpom, umočenom u katramu, da bude bolno mjesto zaštićeno od vanjskih oštećah.

Kada se pako rog odbije tako, da bude do korjena slomljen, tada silno krv curi, živinče pada u nesvest. U tom slučaju valja pogledati, niš li možda rog s korjenom odtrgnut ili je možda podloga samo oštećena, a li je ostala na čelu. Ako je ovo, tada valja ranu oprati i pričekati, dok prestane krv teći, a onda što je zdrave rogovine valja pribaviti, a smrvljene dijelove odstraniti; najpošnije ranu ovezati, da se slomljeni dijelovi opet zrastu. Ako li je pako rog do temelja odkinut, treba ranu oprati i zatrpati predivom ili vatom, umočenom u octu i raztopljanu koečiju ili jalonu (Alaun). Rana se ima češće pregledati i očistiti, jer će se uzgojiti, a da ne bu u navijalvane na nju muhe te ju zupljivale, valja omotati mazali katramom ili kojom drugom smrdljivom i čestokom raztopionom.

Nadašnje se dobroj vinski godini. Stavili id kalendara pronašio su prorodaštvo, koje potiče iz prošloga stoljeća a vriedi za ljeto, ter razveseljuje svakoga vinara, bavio se on vinogradarstvom ili pivničarstvom. Ovo glas: «Obće je poznato da sraca li se u jednom mjesecu iste godine dva ušćapa, ta do godina biti obilna vinom. To je već mnoge uvjerilo, da takovo dozdajaji djeluju veoma povoljno na vinova lozu. Čim se pako prije srace ušćapi, tim dulje djeluju; najbolje dolaze ti pojavi u janaru. Ta izvunredna vinska godina budućega stoljeća jest 1885. I neka se zato vesele naši gospodari. U toj godini vladat će božica plodnosti i što se u našem čitavom vijeku nebi, to se dogodilo u janaru, da je naime mjesec dva put bio pun. Da bi se obistinilo to prorodaštvo, toll povjerljivo proročeno! Medjutim imao je u godini 1885. mjesec janar i marač po dvakrat ušćap, t. i 80., dočim mjesec febrar niti jednuput. Zalsto čudna godina 1885.

Kapula kao hrana za perad. Jedan engleški list preporuča kapula kao izvratnu hranu za perad, jer da kapula ne samo draži probav, ali da je i liečivo sredstvo za mnoge bolesti peradi, kao n. p. za rane, za griholuju i zapalu ošiju. Izroka se kapula na drobno te pomješa sa brašnom i podastre pilidem i odraslijoj peradi dva ili tri put na uedjelju, da se najede do sita.

Pomorske viesti.

Table with shipping arrivals from Trieste. Columns: Destination, Tonnage, Date.

Table with shipping arrivals from Rijeka. Columns: Destination, Tonnage, Date.

Table with shipping arrivals from Trieste. Columns: Destination, Tonnage, Date.

Dojdrili u: Trst 3. maja. Argo M. Marogla da Cowe; 4. Volunter, Merlato iz Jakina; Livada, Zaccovich iz Mazzorella, 8. maj. Cavallera Krapf, Lukovic iz Jamaika, - Rieka 4. maj. Prima

donna, Valjalo iz Grufa; - Gruf 30. ap. Prima Donna, Valjalo iz Batuma, - Rouen 26. ap. Regolo, Mikulčić iz Paterna, - Marseljo 30. ap. Vieran, Randić iz Kolocepa, - Cagliari 29. ap. Plod, Tonnello iz Carlofortea, - Diappe 30. ap. Forza, Perčić iz Trindara; - Falmouth 2. maj. Gima, Campacci iz Frey-Bentosa, - Cagliari 29. ap. Bakran, Pavličić iz Nova Jorka, - Carigrad 26. ap. Giorgio Bošković, Ginevich iz Zimrae, - Adžik 1. maja. Prulcano, Vladikišević iz Buenos-Ayresa, - Soverabaja 29. ap. Slobodna, Milinović iz Ivane, - Batona 23. ap. Grol, Gerolimčić, 24. jedanaesti Du brovčić, Jašić, 19. Dusan Dubrovčaki, Marinović iz Ganua, - Livorno 5. maj. Amalia D. Smirničić iz Odessa, - Filadelfija 22. apr. Sirena, Kozulić iz Havra.

Objedrili iz: Rieka 4. maj. Urin, Stipanović za Algjer. - Calle 29. ap. Adrastan, Jurčević, Peppina, Radulid za Torrevaju, - Glasgova 29. apr. J. J. Stroomajer, Stipanović za Martini, - Kadiksa 19. ap. Dante, Ivančić, za Marajlju, - Rosaria 12. ap. Franky, Glabalo za Falmouth, - Deal 1. maj. R. Robinson, Marozan za Bremen, - Palermo 2. maj. Anna Martinčić, za Carigrad, B. Agresta 27. mar. Zia, Oatolina, Felici 30. maja, Pajurić za Falmouth, - Calle 1. maj. Javor, Kamenarović za Carigrad, 4. Deskočić A. Negovetić za Rieku, - Torrevaja 23. apr. Vincenza, Bačić za Gerfa, - Malta 29. apr. Tilde, Colazio za Augustu, - Ducestowna 4. maj. Oatolina D. Počić za Liverpool, - Cagliari 2. maj. Bakran, Pavličić za Carigrad, - Nova Jorka 23. apr. Ardito, Millid za Lizbonu, - Falmoutha 4. maj. Dorina, Mohović za Leith.

TRGOVAČKE VIESTI.

Table of market prices for various goods like Kava Rio, Santos, Cukur tuđon, Ujja za jelo, dalmatinsko, talijansko fino, Riža talijanska, Indijaska posk., Papar Batavia, Bakalar Troma, Petrolji, Mast ovdašnja, englezka, Siianka, Maslo, Laj Dalmat., Narandže Sicil., Rožiči puljički, Limun mnogo oak., Mandali Dalm. oak., Smokve staro, Leča, Vana bosanska, dalmatinska, istarska čista, Kože strojeno poplat, kravje, teleče, surove volovje ovdajnje svježe, suho dalmat., teleče, janjetje 100 komada, Sieno, Šiljve bosan. arbako, hrvatske, Pšenica posk. Odessa, Kukuruz vlaški, banatski, hrvatski, Vino puljičko, grško, dalmat. tranito, istarsko, Raž Azov, Zob magjarska, hrvatska, arbanska, Buhač dalmatin.

Tršćanska burza

Table of Trst stock market prices. Columns: Instrument, Price.

Lutrijiski brojevi

Table of lottery numbers. Columns: Location, Numbers.

ODIELA na mjesecne i nedeljne rokove mogu se dobiti u krojačnici: al N. 12 Via Farneto, uščinjeno polug mjesa. Buduć imade u zalihii veliki izbor sukna svake vrsti, može dati uz umjerenije cene nego li drugi.

Knjige

na razprodaju kod Uredništva „Nase Sloge“:

- 1. Hrvatske narodne pjesme, što se pjevaju u Istri i na kvarnerskih otocih; snizena cena na 80 novč.
2. Oesterreich und die Kroatische Frage (Austrija i hrvatsko pitanje); snizena cena na 30 novč.
3. Discorso proferito nella Camera dei deputati a Vienna, dal deputato Domenico Dr. Vitale; snizena cena na 20 novč.
Tko pošalje vrhu iznosa 5 novč. dobiti će knjigu pod naslovom franko u stan

Agentura parobrodarske plovidbe za Sjevernu i Južnu Ameriku uputuje izaslanjenu uz nizku cionu, najbolje uvjete i dobra preporuka. - Obratit se na ovlaštenoga Agenta.

Giov. A. Gjaja, Trst.

PRIPISLANO.

Upozurujem štovana obdinstva, da je mo Ellsar VLAHOV dobio na posljednji izložbi u Calcutti 1883-1894. veliku kolonju i potaštinu diplomu. Nadalje javljam, da nije to prvi put, što je mo uenad krijipli Ellsar bio odlikovan, već dopada održa mnoštvo kolonjah zlatnih, srebrnih i broncovnih od raznih izložbah. Zahvalna pisma i licencioke svjedočbe poružuju Ellsar što većma svakomu. Razni ineditelaki ujednačaj upotrebljuju ga u bolnicah i svuda pošilju najbolji napjehi. Sa pobitanjem „Romano Vlahov“ iz Sibabka. 14-26
Moja Ellsar Vlahov, zluodaci likvor nadje se u svih glavnih gradovih svijeta. Valja pakti na potvaranje. Način kako se razpoznaju prave stakionel jest: paziti da li je u stakionel utisnut: Romano Vlahov Sa znak, nadalje suhi počat u stakionel dala na čepu pečat na ognju i napokom izvornu firmu na naslovu.

Advertisement for Filipa Battich-A. Veliko skladište šivaćih strojeva izvornih, za svaku porabu. Skladište čvrstih biagajob, koje nije moguće razbiti a sjegurne su proti ognju. Veliki izbor svetiljak za potrolej, finih i prostih, za objesiti i za prenašati. Prodaja svakojakih spremah za strojeve, sa vlastitom radionicom kovanja metalka; primaju se popravu svakojakih strojeva kod FILIPA BATTICH-A TRST, Via Acquedotto broj 23. Naručbe izvršuju se neodvlatno uz pouzdanje. - Ciena noboje se konkurencia.

Advertisement for Veoma prikladno za darove kod berme. Veoma prikladno za darove kod berme. Veoma prikladno za darove kod berme. Veoma prikladno za darove kod berme.

Advertisement for Ignacija Kron-A u Trstu. Prosto od carine. NAJBOLJE POKUČSTVO jeftino, u velikom izboru kod IGNACIJA KRON-A u TRSTU ulica al Teatro br. 1 (Tergesteo). Ilustrirani cjenik šalje se na zahtjev badava i franko.

Advertisement for a horse. Molim čitajte! Pribavio sam si na dražbi za polovicu cijene cijelo skladište ja d e glasovita izvornice ponjavah i konjskih pokrivalah, te

Advertisement for horse equipment and services. Veoma prikladno za darove kod berme. Veoma prikladno za darove kod berme. Veoma prikladno za darove kod berme. Veoma prikladno za darove kod berme.

Advertisement for Budimiska gorčica. Budimiska gorčica. Preporuča se od najprvih liečničkih strukovnjakah tudjih i domaćih, kao najuspješnije djelujuću vodu gorčicu za čišćenje krvi i za blago čišćenje želuca. - Može se uvijek dobiti svježe punjena u svih trgovinah sa mineralnom vodom i liekarnah. Vlastnici braća Lozer u Trstu. 20-3

Advertisement for Neokativna sreda. Neokativna sreda. Knjiga smisla druzilo svo stizanje liečnu glasovita izvornice žilnih sredstava u Genui za polovinu obične cijene radi koje mogu lako dobiti novčane sredstava uz najliečnije efikasne sredstava, te na svojih vlastitih otocih i vrsnih liečnikah skoro toliko za koliko dobiti sredstava za darove kod berme.

Advertisement for Ignacija Kron-A u Trstu. Prosto od carine. NAJBOLJE POKUČSTVO jeftino, u velikom izboru kod IGNACIJA KRON-A u TRSTU ulica al Teatro br. 1 (Tergesteo). Ilustrirani cjenik šalje se na zahtjev badava i franko.

